

1.Mitä keskeisiä hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu? Miten ne edistävät hankkeen tavoitteiden ja tulosten toteutumista?

TOIMENPIDE 1: Elokuussa jatkui toiminta lomatauon jälkeen. Teema oli Taitava perhe. Toteutimme liikuntalajikokeiluja: sähly, skuuttaus, uinti, parkour, judo, frisbeegolf, lentopallo, sulkapallo, yleisurheilu. Keräsimme hyvinvointikyselyitä ja toiveita loppukauden teemoista. Jaoimme perhepäiväkirjoja ja kannustimme tekemään sieltä tehtäviä. Vkollla 33 Aluejärjestöjen aluepäivillä esittelimme hanketta lasten ja nuorten liikunnan asiantuntijoille ja ideoimme perheliikuntasisältöjä alueiden yhteiseen hankkeeseen. Pidimme 2 palaveria syksyn perhekurssitoimintaan liittyen: Savonia AMK 8.8 ja Ylä-Savon 4H-yhdistys 18.8. **Syyskuun** teema oli ravitseminen. Kävimme läpi ravitsemussuosituksia ja teimme yhdessä välipalaleipiä. Kunnissa vieraili hyvinvointialueen perheneuvoja, joka esitteli Neuvokas perhe- materiaaleja ja perheille suunnattuja tukipalveluita. Liikuntaosioissa oli lajikokeiluja uinti,keilaus,ilmajooga,pickleball,sirkustelu,frisbeegolf,koripallo,jokkisautot,sähly,voimistelu ja retkiä. Ohjasimme perhejumppaa ja jaoimme ohjeita kotiin. Aloitimme palautteenkeruun perheiltä ja seuroilta. Keräsimme palautetta hymynaamapalautteen avulla. Seuroille lähetimme sähköisen palautekyselyn. Tuloksista raportoimme kohdassa 6. Perhekurssien sisältöihin liittyviä palavereita oli Osaava työikä 17.9 ja Sos- lapsikylä Kukoistava yhteisö -hankkeiden 25.9 kanssa. **Lokakuun** teema oli seikkailu ja palautuminen. Toteutimme 1-2 ulkoilukertaa, järjestimme erilaista suunnistus- ja seikkailuteemaista ohjelmaa. Innovatiivisena liikuntakokeiluna järjestimme Tuusniemellä ja Joroisissa perhediscot. Ohjasimme kehonhuoltoa ja juttelimme palautumisesta. Siilinjärvellä oli 2.10 Savonia AKM:n pysähdy – ja palaudu hetkiä. Teimme Varkauden Osaava työikä- hankkeen kanssa hyvinvointia tukevan keilauskokeilun työelämän ulkopuolella oleville. Samalla esittelimme osallistujille hanketta. Syyslomalla perhekurssilla vieraili hankkeen Kettu-maskotti. Lokakuussa aloitimme keräämään loppupalautetta. Toteutimme sen kirjallisesti ja videoiden. Tuloksista raportoimme kohdassa 6. **Marraskuun** teema oli oppiminen ja työ. Tutustuimme Tuusniemellä pelastajan ja ensihoitajan työhön, Varkaudessa paikallisen tehtaan toimintaan. Siilinjärvellä oli Savonia AMK opiskelijoiden ja opinto-ohjaajan vierailu. Keskustelimme perheiden kanssa työelämän haasteista ja työllistymismahdollisuuksista. Hyvinvoinnin osalta kävimme kuntosalilla 3 kunnassa, teimme välipaloja ja väritimme ravitsemukseen liittyviä värityskuvia. Jokaisessa kunnassa toteutimme yksilölliset kehonkoostumusmittaukset ja keräsimme hyvinvointikyselyjä. Kyselyjen ja mittausten yhteydessä kävimme keskustelua yksilön hyvinvoinnista. Saimme vastauksia tällä jaksolla yht. 29 kpl. Vastaajien ka. liikkumisen määrässä oli riittävä (suositus 150 min. viikossa). Kysyimme, onko henkilö tyytyväinen omaan terveydentilaansa, vastausten ka. oli 3,3 (1=heikko, 5=erinomainen). Vastaajat liikkuvat perheen kanssa hyvin, ka. oli 3,9 (1=vähän, 5= todella paljon). Ravitsemukseen liittyvissä kysymyksissä nousi esiin hyvät arvosanat kasvisten saannissa. Olemme tarjonneet välipalalla erilaisia kasviksia ja hedelmiä, sekä puhuneet niiden hyödyistä. Vastauksien perusteella yli puolella vastaajista oli paljon erilaisia kuormitustekijöitä arjessa. Unenlaadun ja -määrän laadussa oli parannettavaa. Tämä antaa seuraaville kausille hyviä sisältömahdollisuuksia unen, palautumisen sekä mielen hyvinvoinnin kehittämiseksi. **LIITE1: HYVINVOINTIKYSELY.** Marraskuussa 3.11 oli 3 kauden osalta palaveri Kuopion Perheentalon kanssa. Toimenpide 1 osalta raportoimme kuntakohtaisia lukuja ja sisältöjä lisää 4 kohdassa. **TOIMENPIDE 2: Elokuussa** käynnistimme 3 kauden perheliikuntatapahtumien suunnittelun. Kartoitimme ajankohtia, paikkoja, esiintyjiä ja paikallisia kumppaneita seuroista ja yhdistyksistä. Olimme esillä 30.8 Rauhalhti Kuopio Marathonilla. Kohtasimme perheitä lasten Minimaronilla ja Kisakanliassa esittelypisteellä. Minimaronille osallistui 230 lasta. Tilaisuus oli hyvää markkinointia 3 kaudesta. **Lokakuussa** toteutimme 25.10 Kuopion perheliikuntatapahtuman Matkuksessa Setlementti Puijolan kanssa Mahdollisuuksien Torilla. Hanke kustansi MisseKissa esityksen. Esittelypisteellä oli reaktiopelejä. Pisteeltä sai leiman

osallistumispassiin ja hankkeen postikortin. Leimoja tuli kerätä kaikilta yhteistyökumppaneiden pisteiltä. Muita toimijoita oli Kuopion kaupunki, Suomalaiset kehitysjärjestöt, Ely-keskus ja Etnisten suhteiden neuvottelukunta. Kohtasimme pääjärjestäjän arvion mukaan n.50 perhettä. Kohderyhmänä oli pääasiassa maahanmuuttajaperheitä. **Lokakuussa** pidimme Suonenjoen tapahtumapalaverin 9.10 MLL kanssa. Rautalammin perhetapahtumapalaveri pidettiin 23.10. **Marraskuussa** olimme 21.11 mukana Neulamäki-päivässä yhtenäiskoululla kertomassa perheille Kuopiossa alkavasta toiminnasta. Tapahtumassa oli mukana paikallisista seuroista Kuopion Elo, Puijon Hiihtoseura, Kuopion Reippaanvoimistelijat ja Savisaaren ratsastajat ry ja Kiipeilykeskus Voema. Mukana oli myös Sos-lapsikylä, koulutusalojen esittelijöitä ja muita hanketoimijoita. Tapahtumassa perheiden kohtaamisen lisäksi verkostoiduimme muiden perheitä kohtaavien toimijoiden kanssa. Loimme kontakteja viestinnälliseen yhteistyöhön ja toiminnan järjestämiseen liittyen Kuopiossa. Marraskuussa toteutimme 29.11 Suonenjoen perhetapahtuman Marrasmylläkkä-tapahtumana. Mukana toiminnan toteutuksessa oli MLL ja lisveden Kiri salibandyseura. Hanke järjesti tapahtumaan Joulumuorin musiikkiesityksen, lajikokeilupisteitä (tempurata, lattiacurling, poroesterata) ja pomppulinnan. Esittelypisteellä oli esitteitä, makeisia ja reaktiopelejä. Jaoimme ovilla jokaiselle perheelle postikortit ja kerroimme hankkeesta. Salibandyseuralla oli oma lajikokeilupiste ja kahvio. MLL oli oma esittelypiste, maskotti ja joulupukki. Tapahtuma tavoitti 28 perhettä, yht. 96 hlöä. **TOIMENPIDE 3:** **Elokuussa** perhekurssitoimintaan osallistui 5 urheiluseuraa/toimijaa: Kaavin Kaiku 28.8, Varkauden Rullalautailijat 6.8, Disc Golf Varkaus 27.8, Judoseura Toodokan 20.8 Joroinen, Vuorelan Veikot 28.8 Siilinjärvi. **Syyskuussa** lähetimme 23 seuralle palautekyselyn. Kartoitimme tähän mennessä 2 kaudelle osallistuneiden seurojen mielipidettä toiminnasta ja toteutuneesta yhteistyöstä. Tarkoituksena oli kartoittaa seuran tai yhdistyksen kiinnostusta jatkaa tai kehittää perheliikuntatoimintaa. Tuloksista raportoimme kohdassa 6. Syyskuussa perhekurssitoimintaan osallistui 8 urheiluseuraa tai toimijaa: Fysio Savotar 2.9 Tuusjärvi, Sirkus Muikku 9.9 Kaavi, Koillis-Savon Urheiluautoilijat 16.9 Kaavi/Tuusniemi, Varkauden Uimarit 6.9, Varkauden Tarmo 17.9, Varkauden Naisvoimistelijat 24.9, EsaB 11.9 Siilinjärvi ja Vuorelan Kunto 25.9. **Lokakuussa** perhekurssitoimintaan osallistui 8 seuraa/yhdistystä: 1.10 Partio Unnukka Varkaus ja 4H- Joroinen, 15.10, PKP-pesis Varkaus, 22.10 Varkauden seurakunta, 28.10 Koillis-Savon 4H Tuusniemi, 23.10 MLL Siilinjärvi, 29.10 Kuvansin Kuohu Joroinen, 30.10 Vuorelan kunto. **Marraskuussa** oli mukana 4 seuraa/yhdistystä: 4.11 Koillis-Savon 4H-yhdistys, 6.11 Siipon voimistelijaosto Siilinjärvi, 11.11 Vapaapalokuntanuoret Tuusniemi, 12.11 Varkauden Taekwondo, 12.11 Joroisten riistanhoitoyhdistys. **TOIMENPIDE 4:** Tällä raportointijaksolla on toteutunut kuntakohtainen viikkoviestintä omissa somekanavissa, verkkosivujen päivitys ja somepäivitysten tuottaminen toteutuneesta toiminnasta. Olemme jakaneet kunnille ja sidosryhmille someviestit ja kuukausimainokset. Hanke on saanut näkyvyyttä paikallisesti ja valtakunnallisesti. Olemme esitelleet perheille hanketta valtakunnallisesti Liikunnan aluejärjestöille Aluepäivillä Kunnonpaikassa 12–14.8. Olemme pitäneet hanke-esittelyt Pohjois-Pohjanmaan Liikunnalle 2.9 ja Etelä-Savon Liikunnalle 5.9. Näkyvyyttä on tullut lehtiartikkelien muodossa: Joroisten lehti 14.8., Koillis-Savon lehti 18.9 ja Uutis-Jousi 29.9. **LIITE 2: VIESTINTÄ.** Osallistuimme 3.11 Kiuruveden järjestöfoorumiin. Tällä maksatusjaksolla olemme kokeilleet innovatiivisia kokeiluja pääkohderyhmän tavoittamiseksi: Viestinnällinen yhteistyö Via Dia Varkauden kanssa ja hanke-esittely 29.9 Varkaudessa toimipaikan ruoka-apuhetkellä. Kohtasimme Osaava työikä-hankkeen osallistujia lounaan merkeissä 5.11. Tapasimme 20.10 Kuopion Via Dia Osaava-töikä- hankekoordinaattoria kauden 3 osalta. Esittelimme hanketta ja käynnissä olevaa perhekurssitoimintaa 1.10 Varkauden Savonia AMK:n KV-opiskelijoille. Osallistuimme 9.10 Maaseudun terveys ja lomahuolto ry:n (MTHL) järjestämään palaveriin ja kävimme esittelemässä hanketta tuetulla lomalla oleville perheille 27.11 Vesileppis Areenalla. **MUUT TOIMENPITEET:** Tällä maksatusjaksolla ohjausryhmätyöhön on kuulunut 4 tapaamisen suunnittelu ja järjestelyt: kokouskutsu, esityslista ja ohjausryhmätapaamisen diaesitys. Säännöllisiä työtehtäviä on ollut 4

maksatusjakson raportointi, työajanseuranta, laskutusasiat, budjetin päivitys, matkalaskutus, oman osaamisen arviointi, säännölliset viikkopalaverit hankehenkilöstön kesken, kuukausittainen raportointi ja lukujen kirjaaminen. Olemme hyväksyneet aloitus- ja lopetustietoja. Olemme tavoitelleet osallistujia puhelimitse ja ohjeistanut lopetustietojen kirjaamisesta. Hyvinvointialueen yhdyshenkilön kanssa olemme pitäneet 3 palaveria: 18.8, 29.9, 27.10, 7.11. Tällä jaksolla toteutui hankkeen varmennus. Perehdyimme varmennukseen etukäteen. Varmennuskäynti toteutui 29.8 PSL:N toimistolla. Virkistäytymisen ja verkostoitumisen näkökulmasta osallistuimme Aluejärjestöjen aluepäiville 12-14.8 ja 20.10 organisaatiomme työhyvinvointipäivään. Verkostotyönä toteutimme välitapaamiset: Varkaus 8.9, Joroinen 15.9, Siilinjärvi 18.9 ja Kaavi ja Tuusniemi 22.9. 3 kauden osalta tapasimme liikuntapalveluiden henkilöitä: Kuopio 15.9, Kiuruvesi 2.10, Suonenjoki ja Rautalampi 3.10. Palavereissa kartoitettiin tiloja- ja yhteistyökumppaneita. Lisäksi pidimme 24.11 Kuopion ja Suonenjoen aloitustapaamiset. 2 kauden lopputapaamisista tällä maksatusjaksolla toteutui 25.11 Kaavi.

2. Mistä toimenpiteistä hankkeen kustannukset muodostuvat?

Yleisiä kustannuksia on muodostunut hanketyöntekijöiden yleisiin työtehtäviin kuuluvista palkkakustannuksista (työn suunnittelu, raportointi, talouden seuranta, verkosto- ja ohjausryhmätyö) ja puhelinkuluista. Palkkakustannuksia on kertynyt myös käytetystä työajasta hankehenkilöstön osallistuessa hyvinvointia ja oppimista edistäviin tilaisuuksiin (työhyvinvointipäivä 20.10 ja Liikunnan aluejärjestöjen yhteiset henkilöstö- ja koulutuspäivät 14-16.8).

Toimenpide 1 osalta: Matka- ja päiväraha korvaukset, välipalahankinnat, palkkakustannukset, tulostuskulut, materiaalihankinnat perhekurssille (jalkapallo, fööni, tyynyt keppihevosaikarteluun, maalit ja lakka kivien maalausta varten), tilakustannukset, ohjauskulut- ja palkkiot seuroille ja yhdistyksille (Toodokan Joroinen, Fontanellan uintikerta 7.8.2025, Kaavin kaiku 3.9, Ilmajooga ohjaus Fysio savotar 3.9, Vuorelan Veikot 15.9, Sirkus Muikku 15.9, EsaB 22.9, Iisalmen Visa 21.10)

Toimenpide 2 osalta: matkakulukorvaukset, palkkakustannukset, makeiset, tulostuskulut, esiintyjäkorvaukset ja laitevuokrat (pomppulinna ja hattarakonevuokra 15.10, Missekissa Kuopion Matkuksessa 25.10)

Toimenpide 3 osalta: ohjauspalkkiot seuravierailijoille (Toodokan Joroinen, Fontanellan uintikerta 7.8.2025, Kaavin kaiku 3.9, Ilmajooga ohjaus Fysio savotar 3.9, Iisalmen Visa 21.10), palkkakustannukset koordinointiin käytetystä työajasta.

Toimenpide 4 osalta: tulostuskulut, palkkakustannukset viestintään käytetystä työajasta.

Muut kulut: ohjausryhmätyöhön kulunut työaika ja siitä tulevat palkkakustannukset.

3. Onko hanke edennyt hankesuunnitelman ja -päätöksen mukaisessa aikataulussa? Jos ei, miten suunnitelman mukaiseen aikatauluun on tarkoitus päästä? Mitä on toteutettu ja mitä ei?

Hanke on edennyt hankesuunnitelmassa ja -päätöksessä määritellyn toteutusaikataulun mukaisesti. Toimenpide 1 osalta jatkoimme elokuussa säännöllistä perhekurssitoimintaa kaikissa 2. kauden viidessä kunnassa. Perhekurssien sisällöt ovat toteutuneet hankesuunnitelman mukaisesti tällä maksatusjaksolla kolmen osion pohjalta (liikuntaosio, välipalahetki ja teemoitettu osuus). Aikaa on jätetty joka kerralla toiminnan alussa kohtaamiselle ja kuulumistenvaihdolle. 2. kauden perhekurssitoiminta jatkuu vielä joulukuussa. 3. kauden osalta olemme tällä maksatusjaksolla

käynnistäneet perhekurssitoiminnan suunnittelun Kiuruveden, Vieremän, Suonenjoen, Rautalammin ja Kuopion kanssa. Otimme aluksi yhteyttä kuntien liikuntatoimen viranhaltijoihin ja ideoimme heidän kanssaan aikataulu- ja tila-asioita. Toteutimme tällä maksatusjaksolla myös kuntaverkoton aloitustapaamisia 3.kauden osalta kolmen kunnan kanssa. Jokaisen kunnan osalta olemme sopineet tammikuussa alkavan perhekurssitoiminnan aikatauluista ja tiloista sekä yhteistyökumppaneista.

Tällä maksatusjaksolla on toteutunut toimenpide 2:n osalta kaksi perhetapahtumaa kolmoskauden kuntiin, Kuopioon ja Suonenjoelle. Joulukuussa toteutetaan Kiuruveden ja Vieremän perhetapahtumat ja tammikuussa Kiuruveden perhetapahtuma.

Toimenpide 3 eteni tällä maksatusjaksolla toimenpiteiden 1 ja 2 rinnalla suunnitellusti. Seura- ja yhdistysvierailuja toteutui yhteensä 25 kertaa. Lisäksi seuroilta kerättiin palautetta kartoittaaksemme seurojen kiinnostusta kehittää perheliikuntatoimintaa.

Toimenpiteen 4 osalta viestintää on toteutettu monikanavaisesti toiminnan rinnalla ja uusia kokeiluja varsinaisen kohderyhmän tavoittamiseksi on tehty kaikissa kunnissa niin käynnissä olevan kakkoskauden kuin tulevan kolmoskauden osalta.

Ohjausryhmän neljäs tapaaminen toteutuu joulukuussa 8.12 ja sen suhteen tällä maksatusjaksolla on tehty etukäteisvalmisteluita. Kauden kaksi lopputapaamista toteutui tällä maksatusjaksolla Kaavin lopputapaaminen. Loput neljä on sovittu pidettäväksi joulukuun aikana.

4. Toteutuvatko hankkeen määrälliset tulokset päätöshetken arvion mukaisesti? Jos eivät, niin mistä mahdolliset erot johtuvat?

Osallistujien tietoja keräävät hankkeet: miten osallistujatiedot on kerätty.

Perhekurssitoiminta jatkui toisella kaudella elokuusta alkaen kaikissa hankekunnissa suunnitellusti. Toimintaa järjestettiin Kaavilla, Tuusniemellä, Varkaudessa, Joroisissa ja Siilinjärvellä sekä aamu- että ilta-aikoina yhteistyössä paikallisten seurojen, yhdistysten ja kuntaorganisaatioiden kanssa. Kuntakohtainen toteuma:

ELOKUU

Kaavilla toteutui 3 perhekurssia (5.8, 19.8, 26.8). Iltapäiväajat pidettiin nuorisotilalla ja Pankin kulmalla, illat koulun salissa Kaavin Kaiku -seuran kanssa. Osallistujia 2–5 perhettä (6–18 hlö) iltpäivisin ja 5 perhettä (14 hlö) illalla.

Tuusniemellä 3 kertaa (5.8, 19.8, 26.8), joista kaksi ilta-aikaan. Sisältönä sähköä, kaupunkitaistelua, perhepelejä, perheparkouria ja liikunnallisia lautapelejä. Iltapäivisin 2–8 perhettä (7–25 hlö), illassa 3 perhettä (11 hlö).

Varkaudessa 3 kertaa (6.8, 20.8, 27.8): skeittipuisto, liikuntatalon perhepelit ja frisbeegolf Joutenlahdessa. Paikalla 7–12 perhettä (20–33 hlö). Lisäksi mukana päiväkotiryhmä (15 lasta, 4 aikuista).

Joroisissa 3 kertaa (6.8, 20.8, 27.8): urheilutalo, judosali ja Kuvansin koulu. Mukana 2–6 perhettä (6–20 hlö).

Siilinjärvellä 4 kertaa (7.8, 21.8, 28.8): Vuoku-talo, Fontanella-kylpyläkokeilu, iltakerta maahanmuuttokoordinaattoreiden kanssa ja Kunnonpaikka frisbeegolfineen. Mukana 3–6 perhettä (9–23 hlö).

SYYSKUU

Kaavilla 4 kertaa (2.9, 9.9, 16.9, 23.9): nuorisotila, koulun sali, Sirkus Muikun ohjaus, Neuvokas perhe -esittely ja yksi yhteiskerta Tuusniemen kanssa Turkkimäen moottoriradalla. Mukana 3–10 perhettä (11–35 hlö).

Tuusniemellä 4 kertaa samoina päivinä: kaksi iltaa (toinen sisälsi Ilmajoogakokeilun), yhteiskerta Kaavin kanssa sekä kaksi päiväaikaa monitoimisalissa. Mukana 4–10 perhettä (15–35 hlö).

Varkaudessa 4 kertaa (6.9, 10.9, 17.9, 24.9): uimahalli Joroisten kanssa, retki Kämärille, 2 kertaa liikuntatalolla. Mukana 3–12 perhettä (14–52 hlö).

Joroisissa 4 kertaa (6.9, 10.9, 17.9, 24.9): uimahalli, retki Kotkatharjulle, urheilutalo ja Kuvansin koulu. Bussikuljetusta työelämän ulkopuolella oleville kokeiltiin ilman osallistujia. Mukana 3–12 perhettä (8–52 hlö).

Siilinjärvellä 5 kertaa (4.9, 11.9, 18.9, 25.9): vähäinen osallistuminen aamukerroilla, illat Hamulan koululla EsaB:n kanssa ja Vuorelassa Vuorelan Kunnan kanssa. Iltaisin 9–14 perhettä (32–42 hlö).

LOKAKUU

Kaavilla 4 kertaa (7.10, 14.10, 21.10, 28.10): paloasema, korttelisuunnistus, jumppa/kehonhuolto ja haamujahti. Mukana 3–7 perhettä (6–25 hlö).

Tuusniemellä 4 kertaa: kirjasto, perhedisco, Perheentalon ohjauskerta sekä 4H:n pihasuunnistus. Mukana 5–27 perhettä (16–63 hlö).

Varkaudessa 5 kertaa (1.10, 8.10, 15.10, 22.10, 29.10): retki, liikuntahalli, seurakuntatalo ja bussimuseo. Mukana 5–45 perhettä (7–150 hlö).

Joroisissa 5 kertaa: Huutokosken laavu, kolme urheilutalovuoroa ja Kuvansin Kuuhu. Mukana 3–25 perhettä (8–86 hlö).

Siilinjärvellä 3 aamua ja 2 iltaa (2.10, 9.10, 16.10, 23.10, 30.10): Savonia AMK:n opiskelijat, VuoKu, MLL esittely, koulusalivuorot. Aamuista yksi ei tavoittanut osallistujia. Mukana 4–8 perhettä (14–26 hlö).

MARRASKUU

Kaavilla 4 kertaa (4.11, 11.11, 18.11, 25.11): Kuntolinna, nuorisotilat, koulun iltavuorot 4H:n seikkailuradalla sekä kehonkoostumusmittauksin. Mukana 4–6 perhettä (11–17 hlö).

Tuusniemellä 4 kertaa: monitoimisali, mittaukset, paloasema ja koulun sali. Mukana 4–14 perhettä (15–36 hlö).

Varkaudessa 4 kertaa (5.11, 12.11, 19.11, 26.11): keilaus, taekwondo, Museokeskus Konsti, liikuntatalo. Mukana 4–10 perhettä (11–47 hlö).

Joroisissa 4 kertaa: kuntosali, mittaukset, ilma-ampumarata ja Kuvansin koulu. Mukana 2–7 perhettä (7–24 hlö).

Siilinjärvellä 4 kertaa (6.11, 13.11, 20.11, 27.11): seurakunta, Vuoku-talo, Siipon voimistelu, Suininlahti. Mukana 2–12 perhettä (5–36 hlö).

OSALLISTUJATIEDOT

Kauden 1 tavoite: 59 hlö.

Eura-järjestelmän mukaan: aloituksia 125 hlö, lopetuksia 75 hlö.

Aloittaneista 79 työssä, 10 työtöntä työnhakijaa, 6 pitkäaikaistyötöntä, 5 opiskelemassa/koulutuksessa.

Lopettaneista 5 työtöntä, 5 opiskelemassa, 39 työssä, 11 yrittäjinä, 15 muualla.

Lyhyen aikavälin tavoitteet kaudelle 1 (4 työnhakuun, 3 koulutukseen, 4 työelämään):

Saavutettiin seuraavasti: 1 työtön → yrittäjä, 1 työtön → opiskeluun, 1 työtön → työelämään, 1 opiskelija → työelämään, 1 yrittäjä → opiskeluun, 1 työelämän ulkopuolelta → opiskeluun, 5 työelämän ulkopuolelta → työelämään.

Kauden 2 tavoite: 118 hlö.

Aloituksia 294, lopetuksia 131.

Aloittaneista 152 työssä (sis. yrittäjät), 40 työttömiä, 21 pitkäaikaistyöttömiä, 29

opiskelemassa/koulutuksessa, muualla 73.

Lopettaneista 13 työttömiä, 15 opiskelemassa, 57 työssä, 14 yrittäjinä, muualla 32.

Lyhyen aikavälin tavoitteet kaudelle 2 (8 työnhakuun, 6 koulutukseen, 8 työelämään):

Työnhakuun 1 hlö, koulutukseen 3 hlö, työelämään 17 hlö, joista:

1 työtön → yrittäjä

1 työtön → opiskeluun

4 työtöntä → työelämään

4 opiskelusta → työelämään

1 yrittäjä → opiskeluun

1 työelämän ulkopuolelta → opiskeluun

10 muualta työelämän ulkopuolelta → työelämään

HAVAINNOT JA JOHTOPÄÄTÖKSET KAUSILTA:

Muutokset toisella kaudella pääkohderyhmän tavoittamiseksi tuottivat positiivista kasvua lukujen valossa. Saimme mukaan maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, joille toiminta kiinnittymisen kannalta oli merkittävää. Kaudella 2 tavoitimme myös opiskelevia henkilöitä hyvin. Toiminnassa oli mukana useita osa-aikatyötä tekeviä henkilöitä, joilla oli myös taloudellisesti heikkoa tilanne. Innovatiiviset kokeilut syyslomaviikoilla (Perhediscot ja Syysvekara Varkaudessa) olivat hyvin suosittuja ja toimintaan tuli mukaan myös työssä käyviä. Tästä syystä kakkoskaudella mukaan kirjautui myös suhteessa tavoitetta enemmän kyseistä kohderyhmää. Status työtön vs. työssä käyvä ei aina kerro perheen taloudellisesta tilanteesta. Perhekurssilla kävi useita ihmisiä joille toiminta oli merkityksellistä vaikka perheen aikuinen kävi töissä. Monelle yhteinen harrastusmahdollisuus oli tärkeä kokemus ja maksuttomuus kannusti perheitä lähtemään maksuttomaan toimintaan koska tulot olivat suhteessa perheen kokoon pienet. 2. kaudella mukaan ohjautui hyvin myös kotona olevia äitejä, jotka kokivat toiminnan tärkeänä kiinnittymisen ja sosiaalisten verkostojen luomisen mahdollisuutena. Lisäksi heille tärkeää oli myös taloudellisista syistä tulla mukaan toimintaan, joka oli ilmaista. Työttömien ohjautuminen mukaan hankkeeseen koettiin haastavaksi. Se, miksi alitimme tavoiteluvut erityisesti heidän osaltaan tällä kaudella johtuneet seuraavista seikoista: työtä kohderyhmän tavoittamiseen ja kohtaamiseen luottamuksen saamiseksi tulee lisätä (pelkkä somemainonta ei riitä saamaan henkilöitä liikkeelle). Tarvitsemme 3. kaudella lisää yhteistyökumppaneita ja mahdollisesti myös ulkopuolista maksullista resurssia auttamaan kohderyhmän tavoittamisessa. Kunnissa oli myös eroja. Pienissä kunnissa (Kaavi, Tuusniemi) perheellisiä työelämän ulkopuolella olevia oli suhteessa muuhun väestöön vähemmän. Lisäksi samanaikaista perheille suunnattua toimintaa sattui olemaan samaan aikaan tarjolla runsaasti, mistä emme suunnitteluvaiheessa olleet tietoisia. Tämä on hyvä oppi seuraavia kausia varten: kartoitamme paremmin mitä muuta toimintaa on tarjolla, ettei perheiden tarvitse valita toimintojen väliltä. Varkaudessa saimme eniten pääkohderyhmää mukaan ja se johtui hyvistä kontakteista toisten hankkeiden kanssa. Näitä keinoja on hyvä jatkaa 3. kaudella. Lisäksi 3. kaudella erityisesti Kuopio isona kaupunkina antaa mahdollisuuksia tavoittaa hankkeen pääkohderyhmää. Siihen panostamme jalkautumalla alueille, joissa on matalampi sosioekonominen asema. Lisäksi kokeilemme viestinnässä maksullista somemainontaa ja somevaikuttajia, jotka ovat samassa elämäntilanteessa.

Saadut osallistujatiedot 2. kaudella on kerätty perhekurssitoimintaan osallistuneilta työikäisiltä aikuisilta. Tietojen kerääminen on toteutunut sähköisesti perhekurssitoiminnan aikana. Osa on täyttänyt tiedot jälkikäteen kotona. Osallistujat ovat käyttäneet aloitustietojen kirjaamiseen puhelinta. Osa henkilöistä on kirjannut tiedot hankehenkilön tietokoneen avulla hankehenkilön omien tunnusten kautta järjestelmään. Henkilöllisyyden todistamiseksi kyseiset osallistujat ovat esittäneet oman ajokorttinsa hankehenkilölle. Joillakin kerroilla osallistujatietojen syöttäminen ei ole onnistunut

teknisistä syistä. Näissä tapauksissa olemme pyytäneet osallistujaa ottamaan valokuvan kirjautumisohjeista ja tekemään aloitustiedot kotona.

5. Onko hankkeen ulkopuolinen rahoitus toteutunut hankepäättökseen mukaisesti? Jos ei ole, milloin se saadaan toteutumaan?

Pohjois-Savon Liitto on myöntänyt Perheille-hankkeelle Pohjois-Savon kehittämisrahaston tukea 50 000 €. Tukea voidaan käyttää 1.4.2024-31.3.2027 hyväksytyin hankesuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin. Maksatuskaudet toteutuvat 4kk jaksoissa. Ensimmäinen rahoitusosuus 4 462, 24 euroa on maksettu Pohjois-Savon Liikunta ry:n tilille 26.09.2024. Toinen rahoitusosuus 6506,84 euroa on maksettu 9.4.2025 Pohjois-Savon Liikunta ry:n tilille. Hankkeen kolmas rahoitusosuus 5639,58 euroa on maksettu 27.6.2025 samalle tilille. Tällä maksatusjaksolla Pohjois-Savon Liitto on maksanut neljännen rahoitusosuuden 4554,30 euroa 27.10.2025 tilille. Viidettä rahoitusosuutta haetaan aikataulun mukaisesti päärahoittajan hyväksytyä viidennen maksatushakemuksen.

Toisena hankkeen ulkopuolisena rahoittajana toimii Pohjois-Savon Hyvinvointialue. Avustus on määrältään vuodelle 2024 10 000 euroa ja vuodelle 2025 10 000 euroa ja vuodelle 2026 10 000 euroa. Vuoden 2024 avustus (10 000 euroa) on maksettu suunnitelman mukaisesti 25.6.2024 Pohjois-Savon Liikunnan tilille. Vuoden 2025 avustusta (10 000 euroa) on haettu ja se on kirjattu maksetuksi 30.6.2025 Pohjois-Savon Liikunta ry:n tilille.

6. Onko hankkeen toimintaa arvioitu esimerkiksi itsearvioinnin tai osallistujapalautteen avulla? Jos on, millaisia tuloksia arvioinnista on saatu?

Hankehenkilöstö on käynyt viikoittaisissa suunnittelupalavereissa läpi hankkeen etenemistä peilaten sitä hankesuunnitelmaan, pohtinut toiminnan kehittämistä ja antanut rakentavaa suullista palautetta toiselle toteutuneesta työstä. Lisäksi molemmat ovat toteuttaneet itsearviointia säännöllisesti. Tulosten perusteella hankkeen koordinointi, suunnittelu ja perhekurssitoiminnan toteutus on sujunut suunnitellusti. Työ on mielekkäällä tavalla käytännönläheistä ja monipuolista. Keinoja ja tukea pääkohderyhmän tavoittamiseksi tarvitsemme lisää muilta. Perustoiminnan ohella ei ole riittävästi aikaa tavoittaa kohderyhmää tilaisuuksissa ja toiminnoissa, joissa kohderyhmä on jo kiinnittyneenä. Hankehenkilöstö on pyrkinyt käyttämään kaiken jäljellä olevan resurssin olemalla esillä tilaisuuksissa, joihin kohderyhmä osallistuu ja kohtaamaan heitä luottamuksen saamiseksi kasvotusten. Kyseisiä työtehtäviä on jaettu myös toisen hoidettavaksi, jotta työaika riittää kaikkien työtehtävien hoitamiseen. 3.kaudella hankehenkilöstö pyrkii tavoittamaan avainhenkilöitä enemmän, joilta saisi apua pääkohderyhmän ohjautumiseksi hankkeen toimintoihin mukaan. Tämä ulkopuolinen tuki olisi lisäresurssina monikanavaisen someviestinnän lisäksi.

Perheiltä kerättiin lokakuu-marraskuu välillä kahdella tavalla palautetta. Välipalautetta kerättiin hymiöillä isolle kartonkipaperille jokaisessa kunnassa. Palautteen perusteella Siilinjärven Perheloikkisessa on ollut tosi kivaa. Temppuilu on ollut mielekäästä sekä pallopelit. Tuusniemellä perheet ovat tykänneet leikeistä ja peleistä, esimerkiksi piiloisesta, hipoista ja erilaisista leikeistä. Hyvinvointi ja jaksaminen on parantunut palautteiden perusteella. Kaavilla palautteen mukaan on ollut monipuolista toimintaa, erityisesti ulkoilmassa tapahtuvat tapaamiset ovat olleet mieluisia. Myös seuraavia palautteita on tullut Kaavilta: ”Lapset lähtevät aina mielellään loikkikseen, paras palaute lapsilta” sekä ”Mukava tunti, lapsien tasoista toimintaa terv. varhaiskasvattaja. Saa myös hyviä ideoita ja vinkkejä kotiin!” Joroisissa toivotaan lisää retkeilyä. Varkaudessa toivotaan ulkoilua, retkeilyä, lumileikkejä sekä temppurataa. Saatua välipalautetta käytimme toiminnan suunnittelussa loppukaudelle.

Kauden lopuksi keräsimme palautetta vielä kirjallisesti palautelomakkeen avulla. Saimme palautteita yhteensä 38 kappaletta. Kysyimme arvosanaa perhekurssitoiminnalle asteikolla 4-10. Vastaukset olivat seuraavat: arvosana 10 oli 66,7 %, arvosana 9 oli 23,1 %, arvosana 8 oli 10,3%. Välipalan merkityksen perhekurseilla koki tärkeäksi 75 % osallistujista. Kaikki vastaajat toivoivat perhetoiminnan jatkuvan kunnassa Perheille-hankkeen jälkeen. Keräsimme myös toiveita ja palautetta sisällöistä sekä aikatauluista perheiltä. Monipuolista toimintaa kiiteltiin sekä erilaisia harrastuskokeiluja. Retkeilyä ja ulkoilua toivottiin lisää. Tulokset perheiltä saadusta palautteista jaetaan kuntakohtaisesti verkoston käyttöön viimeisessä tapaamisessa ja joulukuussa ohjausryhmän neljännessä tapaamisessa. LIITE 3: PERHEILTÄ KERÄTTY PALAUTE

Tällä maksatusjaksolla lähetimme jokaiselle kaudella 2 mukana olleelle seuralle ja yhdistykselle sähköisen palautekyselyn. Kyselyssä kartoitimme kuntien perhekurssitoimintaan osallistuneiden seurojen mielipidettä perhekurssitoiminnasta ja toteutuneesta yhteistyöstä. Tarkoituksena oli myös kartoittaa seuran tai yhdistyksen kiinnostusta jatkaa tai kehittää perheliikuntatoimintaa. LIITE 4: KYSELY SEUROILLE. Saimme yhteensä 13 vastausta.

Vastauksissa seuroille jäi vierailun toteuttamisesta joko erinomainen tai hyvä fiilis. Avoimissa vastauksissa nousi esille seuraavia asioita: Valmentajat olivat kokeneet perheiden pitävän lajikokeilukerrasta, tunnelma perhekurssilla oli ollut hyvä, toiminnan suunnittelu ja toteutus yhdessä hankehenkilöstön kanssa oli koettu toimivaksi. Harmillisina asioina oli koettu odotettua pienempi osallistujamäärä ja aamupäivän ajankohta esittelylle.

Osalle seuroista hankkeen toiminta oli saanut heräämään ajatuksia perhetoiminnan käynnistämisestä. Osalla toimintaa oli perheille jo tarjolla eri muodoissa, kuten joukkue- ja kerhotoimintaa, perhetapahtumia ja -esittelykertoja, perheille suunnattuja yhteisiä kilpailuja ja avointa perheliikuntaa. Seurat saivat jättää halutessaan yhteystiedot, jos kokivat tarvitsevan sparrausta tai apua perheliikuntatoiminnan kehittämiseen tai aloittamiseen. Raportoimme vastaukset myös kuntaverkostoille.

7.Nimeä tähän www-sivu, jolla hankkeesta kerrotaan.

<https://www.pohjois-savonliikunta.fi/hankkeet/perheille-hanke/>

8. Miten horisontaaliset periaatteet (mukaan lukien EU:n perusoikeuskirja ja YK:n vammaisten yleissopimus) ovat toteutuneet hankkeessa? Vastauksessasi voit keskittyä hankkeen kannalta keskeisiin osa-alueisiin.

Olemme toteuttaneet hankkeessa sukupuolten välistä tasa-arvoa seuraavasti:

- Toimimme hankkeessa sukupuolineutraalisti. Tämä tarkoittaa sitä, että hankkeeseen osallistuvien henkilöiden sukupuolella ei ole merkitystä tai vaikutusta hankkeessa toteutettaviin toimenpiteisiin ja henkilöiden osallistumiseen. Toimintaamme on osallistunut eri sukupuolta edustavia henkilöitä.
- Hankkeen ilme noudattaa myös sukupuolineutraalisuuden periaatteita. Olemme viestinnässä käyttäneet sukupuolineutraalia kieltä ja markkinoineet hankkeen sisältöjä monikanavaisesti kaikille avoimena toimintana. Kuvaviestinnässä on esillä erilaisia perheitä ja eri sukupuolta omaavia henkilöitä.
- Perhekäsite ymmärretään hankkeessa laajasti. Mukaan toimintaan saa tulla erilaisiin perhetyyppeihin kuuluvia henkilöitä (ydinperheet, laajennetut perheet, yksinhuoltajaperheet, uusperheet, samaa sukupuolta olevien vanhempien perheet).

- Toimenpiteillä ei tavoitella vaikutuksia tiettyä sukupuolta omaaviin henkilöihin. Pyrimme toiminnallamme edistämään kaikkien hankkeeseen osallistuvien työllistymistä, opiskelumahdollisuuksien löytämistä, hyvinvointia ja kiinnittymistä yhteiskuntaan.
- Perhekursseilla esitellään tasa-arvoisesti erilaisia koulutusaloja ja työllistymisen mahdollisuuksia.
- Kiinnitämme huomiota, ettei hankkeessa nouse esille missään muodossa sukupuoleen liittyviä stereotyyppioita.
- Laskemme jokaiselta perhekurssikerralta osallistuneiden perheiden määrän, lasten lukumäärän ja osallistuneiden naisten ja miesten lukumäärät. Tietojen perusteella voimme tehdä analyysia onko perhekursseilla osallistuneiden henkilöiden sukupuolijakauma ollut tasainen. Raportoinnissa emme erittele sukupuolia erikseen vaan ilmoitamme tiedot osallistuneista henkilömääristä ja perheiden lukumääristä.
- Olemme keränneet palautetta nimettömästi kaikilta perhekursseille osallistuneilta henkilöiltä. Emme kysy palautteessa henkilön sukupuolta. Vastamme tällöin toiveisiin ja palautteisiin sukupuoleen katsomatta.
- Olemme toteuttaneet useammassa kunnassa mallia, joka mahdollistaa perhekurssille osallistumisen ilta-aikaan. Näin mahdollistuu se, että myös kotona olevien lisäksi perheen työssäkäyvä (tilastojen mukaan yleisemmin mies) toista sukupuolta mahdollisesti edustava henkilö pääsee myös mukaan toimintaan.
- Perheiltä saadun palautteen perusteella osallistujat ovat kokeneet osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Kukaan ole kokenut tulleen syrjityksi sukupuolensa perusteella

Syrjimättömyyden periaatetta olemme noudattaneet seuraavasti:

- Esteettömyyden lisäämiseksi olemme huomioineet perhekurssilla eri kansalaisuudet kääntämällä toimintaohjeet englanniksi tai käyttämällä kielenkäännösversioita. Olemme antaneet toimintaohjeita mallintamalla toimintaa ja käyttämällä tarvittaessa kuvaohjausta.
- Olemme valinneet perhekurssien sijainnit helposti kunnassa saavutettavilta paikoilta, jotta toiminta olisi kaikille perheille saavutettavaa lyhyen fyysisen matkan vuoksi. Joissakin kunnissa olemme tarjonneet toimintaa eri kellonaikoina (esim. ilta/iltapäivä).
- Viestinnässä olemme hyödyntäneet käännösversioita. Olemme käyttäneet kunnan maahanmuuttokoordinaattoreiden apua mainosten kääntämiseen ja viestien jakamiseen.
- Olemme laatineet ohjekylteistä ja toimintarasteista selkeitä ja asettaneet ne sellaiselle korkeudelle, että lapsetkin ovat yltäneet katsoa/lukea ohjeita.
- Tilavarauksissa olemme huomioineet, että tilat ovat esteettömiä (esim. liikuntahalliin pääsy on esteetön). Retkellä olemme suosineet esteettömiä luontokohteita ja tarvittaessa tarjonneet apua lastenvaunujen kantamiseen.
- Toteutamme perhekursseilla tuttua ohjelmarunkoa tuomaan osallistujille turvallisuutta ja ennakoitavuutta (vapaa liikunta/kuulumisten vaihto, yhteinen liikuntaosio, välipalaketki, teemaosuus/vapaa liikunta tai loppuleikki)

Hankkeessa on toteutettu kestävästä kehitystä ja ympäristöpolitiikkaa seuraavasti:

- Välinehankinnoissa olemme ottaneet huomioon välineen käyttöiän ja kestävyuden hinnan rinnalla. Teemme hankintoja harkiten ja tarpeen mukaan. Hyödynnämme toiminnassa kunnan ja Pohjois-Savon Liikunnan omia välineitä hankkeen välineiden lisäksi.
- Suosimme tuoreiden välipalojen hankinnassa kotimaisuutta ja kausikasviksia. Ostimme aina mahdollisuuksien mukaan paikallisilta yrittäjiltä tuotteita (esim. tarjoilut ohjausryhmään tai perhekurssille).
- Hyödynnämme ensisijaisesti paikallisten seurojen ja yhdistysten toimintaa perhekurssitoiminnassa.
- Keräämme roskat ja viemme ne luonnosta pois retkikohteissa. Huolehdimme jätehuollosta myös sisätoiminnassa.
- Käytämme pahvisia ja kierrätettäviä kertakäyttöastioita ja mahdollisuuksien mukaan myös kestromukeja ja -lautasia. Välipalojen tarjoilussa käytämme aina pestäviä astioita. Teemme hankinnat keskitetysti ruuan noutopalvelusta (kilpailutettu hankkeen alussa) ja täydennämme välipalahankintoja viikon aikana vain tarvittaessa vähentääksemme hävikkiä. Ostimme tuotteita, jotka on purkitettu isompiin pakkauksiin (esim. jugurtit, maidot, smoothiet)
- Hyödynnämme kaupan omia kampanjoita ja tarjouksia välipalaostoksissa.
- Liikumme kuntiin yhdellä ajoneuvolla. Olemme suunnitelleet kausikohtaisen kuntajaon niin, että kaksi kuntaa on mahdollista toteuttaa saman päivän aikana. Tämä vähentää kulkemisesta koituvia päästöjä.
- Toteutamme kuntaverkostojen ensimmäiset tapaamiset pelkästään live-tapaamisina, väli- ja lopputapaamiset hoidamme etänä. Toteutamme ohjausryhmän tapaamiset hybridimallina, joka mahdollistaa kauempaa olevien osallistumisen myös etänä. Järjestämme ohjausryhmän tapaamispaikan kausittain eri kunnissa.
- Teemme joitakin yhteisiä kahden kunnan välisiä perhekurssikokouksia kausien aikana (esim. 16.9 Tuusniemi/Kaavi ja 6.9 Joroinen/Varkaus). Tällöin autolla kulkemista tulee vähemmän.
- Painotamme viestinnässä sähköisen materiaalin tuottamista, tulostamme vain tarvittaessa esitteitä. Teemme säänkestäviä ja uudelleen käytettäviä toimintarasteja perhekurssille.
- Palautteenkeruussa käytämme sähköistä palautteenkeruumenetelmää.
- Perhekurseilla on teemoja, jotka liittyvät luontoon ja ympäristöön. Toimintaympäristöinä toimii perhekurseilla useasti erilaiset luontoympäristöt.
- Ohjaamme kaikille liikkujille sopivia pelejä ja sovellamme pelien ohjeita tarvittaessa nopeasti jokaisen perhekurssin sisällä.
- Pyrimme kannustamaan kaikkia osallistumaan ohjattuihin osioihin. Emme kuitenkaan velvoita osallistumaan, jos henkilö itse kieltäytyy.
- Kohtaamme kaikki perheet yksilöinä, toivotamme jokaisen osallistujan tervetulleeksi perhekurssille. Osoitamme kiinnostusta kaikkia perheitä kohtaan luodaksemme luottamuksellisen suhteen perheeseen.

Olemme kunnioittaneet osallistuneiden henkilöiden perusoikeuksia seuraavasti:

- Olemme kysyneet luvan kuvan jakamiseen, jos kuvassa olevan henkilön kasvot ovat tunnistettavissa.
- Jokaisella on oikeus sanoa mielipiteensä ja toiveensa toiminnan aikana.
- Keräämme säännöllisesti toiminnasta palautetta.
- Puhumme ystävällisesti ja tasavertaisesti kaikille osallistujille.
- Puutumme syrjintään välittömästi, mikäli sellaista ilmenee.
- Perhekurssilla on aina yhteinen aloitus, jossa kerrataan toiminnan kulku ja yleisohjeet.
- Henkilötietoja käsitellään luottamuksellisesti ja nimitietoja ei kerätä osallistujilta kuin hyvinvointikyselyssä. Eura 2021- järjestelmään jokainen kirjautuu omasta tahdosta ja omilla pankkitunnuksilla. Jos aloitus- tai lopetustietoja tehdään hanketoteuttajan tunnusten avulla tietokoneella, se tehdään suojaisassa paikassa ja hanketoteuttaja saa tarkastella tietoja vain osallistujan suostumuksella.

Turvallisista työoloista huolehditaan hankkeen aikana

- noudattamalla työehtosopimuksen mukaisia periaatteita. Olemme lyhentäneet viikoittain perhekurssipäivinä kertynyttä työaika. Perhekurssipäivien välissä olemme tehneet töitä toimistolla tai etätyöpisteellä. Keskittymistä vaativien tehtävien kohdalla olemme hyödyntäneet etätyömahdollisuutta tai vastamelukuuloitteita.
- Työajan suunnittelu ja viikoittaiset hankehenkilöstön väliset palaverit ovat tukeneet oman työn hallintaa ja työtehtävien jakautumista tasan.
- Tämän lisäksi olemme pitäneet huolta työssäjaksamisesta osallistumalla työyhteisöimme yhteiseen työhyvinvointipäivään ja aluejärjestöjen yhteiseen henkilöstöpäivään.